

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului
Judecători

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

examinînd cererea de revizuire înaintată de Chicu Dorina, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dorina Chicu împotriva Consiliului or. Codru și Primăria or. Codru privind nesoluționarea în termenul legal a cererii, obligarea emiterii actului administrativ și contestarea actului administrativ, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2015,

C O N S T A T Ă :

La data de 23.11.2012, reclamanta Moraru Angela, s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Consiliului orășenesc Codru, Primăriei or. Codru, concretizînd ulterior cerințele și solicitînd: recunoașterea faptului nesoluționării în termen legal a cererii adresată de reclamantă pîrîților la data de 26.09.2012, obligarea pîrîților să emită actul administrativ privind atribuirea în proprietate privată reclamantei, la prețul normativ conform tarifului indicat în lege, terenul aferent imobilului-încăpere nelocativă, cu suprafața de 42,9 m.p. amplasat în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 8 înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chişinău cu nr.cadastral 013112439101002, anularea deciziei Consiliului orășenesc Codru nr.7/15 din 18.10.2012, anularea Deciziei Consiliului orășenesc Codru nr.1/8 din 24.01.2013, în partea aprobării terenului aferent pentru construcție cu suprafața de 0,2632 ha situat în mun.Chişinău, str. Costiujeni, 8, or. Codru, și aprobarea planului geometric pe acest teren cu înregistrarea în Registrul Bunurilor Imobile al Oficiului Cadastral teritorial Chişinău după administrația publică locală.

Prin încheierea protocolară a judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 11.06.2014, a fost dispusă înlocuirea reclamantei Moraru Angela cu succesorul în drepturi procedurale Chicu Dorina, care, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 11.03.2014, a devenit proprietarul imobilului, - încăpere nelocativă, cu suprafața de 42,9 m.p. amplasat în mun. Chişinău, or. Codru, str. Costiujeni, 8.

Ulterior, reclamanta Chicu Dorma a depus o cerere de concretizare a cerințelor, solicitînd: recunoașterea faptului nesoluționării în termen legal a cererii din 26.09.2012, obligarea Consiliului orășenesc Codru să emită actul administrativ, prin

care să atribuie în proprietate Dorinei Chicu, la prețul normativ al pământului, conform tarifului indicat în lege, terenul cu suprafața de 0,0742 ha, aferent imobilului încăpere - nelocativă cu suprafața de 42,9 m.p. amplasat în mun. Chișinău, or. Codru, str.Costiujeni, 8 înregistrat la OCT Chișinău, cu nr.cadastral 0131124391.01.002, anularea Deciziei Consiliului orășnesc Codru nr. 7/15 din 18.10.2012 prin care a fost dispusă anularea informației grafică a terenului cu nr.cadastral 0131124.391 din str. Costiujeni, 8, or. Codru, mun. Chișinău cu suprafața de 0,0118 ha și aprobarea planului geometric nou a terenului cu nr. cadastral 0131124.391 din str. Costiujeni, 8, or. Codru, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,2632 ha, anularea Deciziei Consiliului orășnesc Codru nr.1/8 din 24.01.2013 „Cu privire la aprobarea listei bunurilor proprietate a Administrației Publice Locale nepasibile de privatizare” în partea includerii în lista bunurilor proprietate a Primăriei or. Codru nepasibile de privatizare a terenului aferent construcției sale din str. Costiujeni, 8, or. Codru cu suprafața de 0,2632 ha.

În motivarea pretențiilor înaintate reclamanta Chicu Dorina a invocat că, potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr.2465 din 19.03.2009, Moraru Angela a devenit proprietara imobilului-încăpere nelocativă, cu suprafața de 42,9 m.p. situat în or.Codru, str.Costiujeni, 8, mun.Chișinău, înregistrat în registrul bunurilor imobile cu nr.cadastral 0131124.391.01.2. În baza contractului de vânzare-cumpărare din 11.03.2014, Chicu Dorina a devenit proprietara încăperii susmenționate. În scopul valorificării dreptului de proprietate, la 26.09.2012, de către proprietarul imobilului a fost înaintată o cerere către Primăria or. Codru mun. Grșinău, Consiliul or. Codru mun. Chișinău prin care a fost solicitată înstrăinarea terenului aferent imobilului enunțat mai sus, la cerere fiind anexat planul geometric al terenului solicitat a fi vândut, proiectul schiță precum și certificatul de urbanism pentru proiectare, ce confirmă necesitatea terenului aferent. Prin scrisoarea din 07.12.2012, Dorina Chicu, care acționa în calitate de reprezentat al proprietarului terenului, a fost informată despre faptul că cererea cu privire la vânzarea terenului aferent construcției solicitate a fost examinată în cadrul comisiilor de specialitate de pe lângă Consiliul or. Codru, avizul comisiei fiind negativ. La rândul său, Consiliul or.Codru mun. Chișinău, a lăsat fără examinare cererea respectivă și nu a dat nici răspuns.

Susține reclamanta că, prin Decizia Consiliului orășnesc Codru nr. 7/15 s-a dispus anularea informației grafice a terenului cu nr. cadastral 0131124.391 din str. Costiujeni, 8, or. Codru, mun. Chișinău cu suprafața de 0,0118 ha, cu radierea înscrisului din registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate înregistrat după administrația publică locală, aprobarea planului geometric nou a terenului cu nr. cadastral 0131124.391 din str. Costiujeni, 8, or. Codru, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,2632 ha, cu înregistrarea ulterioară în registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate după administrația publică locală. Decizia respectivă a fost contestată de reclamantă printr-o cerere prealabilă care a fost respinsă.

A mai menționat reclamanta că, pentru a priva definitiv proprietarul imobilului de dreptul la atribuirea terenului aferent imobilului, la 24.01.2013 Consiliul orășnesc Codru a adoptat Decizia nr.1/8, prin care a aprobat lista bunurilor proprietate publică a Primăriei or. Codru nepasibile de privatizare, care include terenurile aferente obiectivelor de menire social-culturală (terenuri de joacă pentru copii și terenuri de mini-fotbal) și terenurile aferente clădirilor în care își desfășoară activitatea Primăria, instituțiile de educație și de învățământ. În anexa, la respectiva decizie a fost inclus în lista bunurilor proprietate a Primăriei or. Codru nepasibile de privatizare și terenul

aferent construcției din str.Costiujeni 8, or. Codru cu suprafața de 0,2631 ha. Decizia respectivă, la fel a fost contestată de reclamantă pe cale prealabilă fiind respinsă.

Consideră reclamanta, că acțiunile autorității publice locale Codru expuse mai sus sînt abuzive și generează încălcarea grosolană a drepturilor proprietarului imobilului- încăpere nelocuibilă, la caz a reclamantei, situată în str.Costiujeni, 8, or.Codru cu nr.cadastral 0131124.391.01.002. Suprafața terenului aferent construcției de pe adresa susmenționată constituie 0,0742 ha, fapt confirmat prin planul geometric din 17.05.2011.

Prin refuzul Consiliului orășenesc Codru de a transmite respectivul teren în proprietatea reclamantei i se încalcă dreptul ocrotit de lege, și anume dreptul de proprietate, posesie, folosire și dispoziție asupra construcției amplasate pe acest teren, or, reclamanta este lipsită de posibilitatea valorificării și exploatării construcției procurate, pe motivul că autoritatea publică locală nu dorește să-i înstrăineze terenul aferent.

Sușține reclamanta că, Decizia Consiliului orășenesc Codru nr. 7/15 din 18.10.2012 prin care a fost anulată informația grafică a terenului cu nr.cadastral 0131124.391 din str. Costiujeni, 8, or. Codru, mun. Chișinău cu suprafața de 0,0118 ha, cu radierea înscrisului din registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate înregistrată după administrația publică locală și aprobat planului geometric nou a terenului cu nr. cadastral 0131124.391 din aceeași adresă, cu suprafața de 0,2632 ha, cu înregistrarea ulterioară în registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate după administrația publică locală, reprezintă acțiuni de limitare directă a reclamantei de posibilitate de a-și realiza dreptul la terenul aferent. Pîrîții, fără a ține cont de existența construcției reclamantei, fără a o informa, pe reclamantă, au anulat informația grafică a terenului. Decizia emisă în acest sens încalcă dreptul reclamantei la atribuirea, contra plată, a terenului aferent construcției deținute în proprietate privată.

Referitor la Decizia Consiliului orășenesc Codru nr. 1/8 din 24.01.2013, reclamanta a invocat că, această decizie reprezintă o continuare a abuzului autorității publice locale Codru în scopul de a priva proprietarul imobilului din str.Costiujeni, 8, or.Codru cu nr.cadastral 0131124.391.01.002, de dreptul la terenul aferent construcției amplasate pe această adresă.

Consideră reclamanta, că, prin decizia dată s-a încercat de a mima apartenența întregului teren cu suprafața de 0,2631 ha, terenul aferent construcției din str. Costiujeni, 8, or.Codru (clădirea Primăriei) la categoria proprietății publice, pentru a limita dreptul reclamantei de a pretinde în continuare la terenul aferent. Clădirea în care la moment activează Primăria or.Codru nu aparține cu drept de proprietate privată autorității publice locale Codru, decizia nr.1/8 din 24.01.2013 fiind una abuzivă în partea includerii în lista bunurilor proprietate a Primăriei or.Codru nepasibile de privatizare a terenului aferent construcției din str.Costiujeni, 8, or. Codru (clădirea Primăriei) cu suprafața de 0,2631 ha și urmează a fi anulată în această parte.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 decembrie 2014 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă a recunoaște faptul nesoluționării în termen legal de către Primăria or. Codru și Consiliul orășenesc Codru a cererii din 26.09.2012 privind atribuirea contra plată a terenului aferent imobilului încăpere nelocativă cu suprafața de 42,9 m.p. amplasat în mun. Chișinău, or. Codru, str. Costiujeni, 8, cu nr. cadastral 0131124391.01.002, a anula ca fiind ilegală decizia Consiliului orășenesc Codru nr. 1/8 din 24.01.2013 "Cu privire la aprobarea listei

bunurilor proprietate a administrației publice locale nepasibile de privatizare" în partea includerii în lista bunurilor proprietate a Primăriei or. Codru, nepasibile de privatizare a terenului aferent construcției din str.Costiujeni, 8, or. Codru cu suprafața de 0,2632 ha, a obliga Consiliul orășenesc Codru să emită actul administrativ prin care să atribuie lui Chicu Dorina, la prețul normativ al pământului, conform tarifului indicat în lege, terenul conform planului, aferent imobilului încăpere nelocativă cu suprafața de 42,9 m.p., amplasat în mur. Chișinău, or. Codru, str.Costiujeni, 8, cu nr.cadastral 0131124391.01.002. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Împotriva hotărîrii instanței de fond, în partea admiterii acțiunii, la 05 decembrie 2014, a depus apel Primăria și Consiliul Codru.

Prin decizia din 19 mai 2015, apelul depus de către Primăria și Consiliul or. Codru a fost admis, hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 decembrie 2014 a fost casată și emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 17 iulie 2015, Chicu Dorina a declarat recurs, prin care au solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2015, recursul declarat de către Chicu Dorina, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 a fost considerat inadmisibil.

La 23.06.2016, respectiv 05.07.2016, Chicu Dorina a înaintat cerere de revizuire a încheierii Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2015, solicitînd admiterea acesteia, casarea încheierii revizuite, cu reținerea spre examinare a recursului declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, invocînd ca temei de revizuire lit. b) a art. 449 CPC - i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute anterior.

Drept circumstanțe noi revizuentul a invocat, mai multe constatări și concluzii expuse în Decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016.

La data de 21.07.2016, intimații Primăria și Consiliul orașului Codru au depus referință la cererea de revizuire a lui Chicu Dorina solicitînd respingerea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Examinînd motivele invocate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărîri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărîri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărîrii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi

revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintată la 23.06.2016, respectiv 05.07.2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuentul solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2015, iar temeiul invocat este lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, cu privire la afirmațiile revizuentului invocate în cererea de revizuire, Colegiul constată că acestea nu se încadrează la temeiul de revizuire prevăzut de art. 449 lit. b) CPC. Mai mult se face referire la niște circumstanțe expuse de către Curtea de Apel Chișinău în decizia sa, întocmită la 17.03.2016, ulterior pronunțării încheierii a cărei revizuire se cere.

Mai mult ca atât, aceste afirmații nu influențează în nici un mod soluțiile adoptate.

Astfel, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Legea, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii. Faptele noi apărute după darea hotărîrii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Prin cererea – obiectul prezentei ședințe, revizuentul nu a prezentat nici unul din temeiurile conținute în norma indicată.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova). Din considerentele menționate Colegiu consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Chicu Dorina împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2015, în pricina civilă la acțiunea lui Dorina Chicu împotriva Consiliului or. Codru și Primăria or. Codru privind nesoluționarea în termenul legal a cererii, obligarea emiterii actului administrativ și contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului

Iulia Sîrcu

Judecători

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea